

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII
Autoritate de stat autonomă

București, Piața Valter Mărăcineanu nr. 1-3, et. 2, tel/fax. +40-21-3126578, e-mail: support@cncd.org.ro

Operator de date cu caracter personal nr. 11375

HOTĂRÂREA nr. 224
din 24.04.2013

Dosar nr: 51/2013

Petiția nr: 566/30.01.2013

Petentă: V A C

Reclamat: G B

Obiect: afirmații care încalcă dreptul la demnitate al femeilor.

I. Numele, domiciliul și sediul părților

I. 1. Numele și domiciliul petentei

1.1.1. VAC,

I. 2. Numele și domiciliul reclamatului

1.2.1. G B,

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

2.1. Petenta consideră că reclamatul în mod repetat a făcut afirmații care încalcă dreptul la demnitate al femeilor.

III. Citarea părților

3.1. În temeiul art. 20, alin. 4 din **O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, cu modificările și completările ulterioare, republicată (în continuare **O.G. nr. 137/2000**), s-a îndeplinit procedura de citare.

3.2. Părțile au fost citate pentru data de 12.03.2013 (filele 3-4 din dosar) la sediul Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării (în continuare C.N.C.D.). Petentei i-au fost solicitate probe în susținerea celor afirmate.

3.3. La audierile din data de 12.03.2013 s-a prezentat petenta. A depus la dosar înscrisuri privind afirmațiile reclamatului (filele 5-29 din dosar). Cu ocazia

audierii s-a invocat din oficiu excepția tardivității privind faptele anterioare datei de 30.01.2012.

3.4. Prin **Adresa nr. 1981/21.03.2013** (fila 30 din dosar) C.N.C.D. a comunicat reclamatului punctul de vedere al petentei, solicitând concluzii scrise. Reclamatul nu a depus la dosar concluzii scrise.

IV. Susținerile părților

4.1. Susținerile petentului

4.1.1. Petenta, prin petiția înregistrată la C.N.C.D. cu **nr. 566/30.01.2013** (filele 1-2 din dosar), arată că reclamatul a utilizat cuvinte care încalcă dreptul la demnitate al femeilor.

4.2. Susținerile reclamatului

—

V. Motivele de fapt și de drept

5.1. Colegiul director constată că reclamatul a folosit cuvinte cum ar fi „pufuleț”, „față de hoț de buzunare”, „idiotă” etc. la adresa unor femei, iar la adresa petentei a afirmat că este „femeie de doi lei”, totodată s-a referit la ea prin „femeile cu balcoane scoase care îl slujesc pe Satana”.

5.2. Colegiul director admite excepția de tardivitate, invocată din oficiu cu ocazia audierii, față de faptele reclamatului anterioare datei de 30.01.2012, având în vedere art. 20 alin. 1 al **Ordonanței de Guvern nr. 137/2000 privind combaterea și sancționarea tuturilor formelor de discriminare**, republicată (în continuare **O.G. nr. 137/2000**) care prevede: „*Persoana care se consideră discriminată poate sesiza Consiliul în termen de un an de la data săvârșirii faptei sau de la data la care putea să ia cunoștință de săvârșirea ei.*”

5.3. Colegiul director se va pronunța doar cu privire la afirmațiile la adresa petentei, având în vedere faptul că petenta nu poate reprezenta în fața C.N.C.D., fără mandat, alte persoane, chiar dacă ar reprezenta o asociație (în acest sens petenta nu a depus probe la dosar), conform art. 28 alin. 2 al **O.G. nr. 137/2000**, care prevede: „*Organizațiile prevăzute la alin. (1) au calitate procesuală activă și în cazul în care discriminarea aduce atingere unei persoane fizice, la cererea acesteia din urmă*”. Colegiul director constată că afirmațiile „pufuleț”, „față de hoț de buzunare”, „idiotă” etc. au fost făcute la adresa unor persoane, și nu în general la adresa femeilor.

5.4. Astfel obiectul cauzei rămâne afirmația reclamatului privind petenta: „femeile cu balcoane scoase care îl slujesc pe Satana”.

5.5. **O.G. nr. 137/2000** la art. 2 alin. 1 prevede: „*Potrivit prezentei ordonanțe, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau*

preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.”

5.6. Astfel se poate considera discriminare

- o diferențiere
- bazată pe un criteriu
- care atinge un drept.

5.7. Colegiul director, analizând afirmația care face obiectul cauzei, constată că petentul a făcut o referire generală la femei, utilizând o remarcă sexistă („balcoane”), considerând că femeile care au „balcoanele” scoase, slujesc Satana.

5.9. Afirmația atinge dreptul la demnitate, garantat de **Constituția României**.

5.10. Conform art. 15 al **O.G. nr. 137/2000**, republicată, „*Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, dacă fapta nu intră sub incidența legii penale, orice comportament manifestat în public, având caracter de propagandă naționalist-șovină, de instigare la ură rasială sau națională, ori acel comportament care are ca scop sau vizează atingerea demnității ori crearea unei atmosfere de intimidare, ostile, degradante, umilitoare sau ofensatoare, îndreptat împotriva unei persoane, unui grup de persoane sau unei comunități și legat de apartenența acestora la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată ori de convingerile, sexul sau orientarea sexuală a acestuia.*”

5.11. Se poate constata că afirmația a fost făcută în public, și vizează atingerea demnității, crează o atmosferă ostilă, degradantă, umilitoare la adresa petentei dar și la adresa femeilor în general. România nu este un stat unde femeile ar trebui să poarte vâl, să-și acopere toată suprafața corpului, iar femeile fără batic sau cu decoltaj nu pot fi considerați în public slujitorii Satanei. Astfel sunt incidente și prevederile art. 15 al **O.G. nr. 137/2000**.

5.12. În consecință afirmația „*femeile cu balcoane scoase care îl slujesc pe Satana*” reprezintă o discriminare conform art. 2 alin. 1 al **O.G. nr. 137/2000** — reprezentând o deosebire pe bază de gen carea atinge dreptul la demnitate —, coroborat cu art. 15 al **O.G. nr. 137/2000** — fiind o faptă manifestată în public care vizează atingerea demnității, crearea unei atmosfere de intimidare, ostile, degradante, umilitoare, ofensatoare, îndreptată atât împotriva petentei dar și împotriva femeilor.

5.13. **Convenția pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale** (cunoscut în general sub denumirea de **Convenția europeană a drepturilor omului**, în continuare **Convenția**) prevede, la art. 10 alin. 2, limitarea libertății de exprimare: „*Exercitarea acestor libertăți, ce comportă îndatoriri și responsabilități, poate fi supusă unor formalități, condiții, restrângeri*

sau unor sancțiuni prevăzute de lege care constituie măsuri necesare, într-o societate democratică, pentru securitatea națională, integritatea teritorială sau siguranța publică, apărarea ordinii și prevenirea infracțiunilor, protecția sănătății sau moralei, protecția reputației sau a drepturilor altora, pentru a împiedica divulgarea de informații confidențiale sau pentru a garanta autoritatea și imparțialitatea puterii judecătorești.” Prin urmare, în conformitate cu acest tratat internațional, în Europa libertatea de exprimare nu este un drept absolut. Nu este lipsit de relevanță nici faptul că libertatea de exprimare este singurul drept cu privire la care **Convenția** subliniază: „*comportă îndatoriri și responsabilități*”.

5.14. Curtea Europeană a Drepturilor Omului a arătat în mod repetat prin jurisprudența sa că exercitarea libertății de exprimare comportă obligații și responsabilități (**HANDYSIDE împotriva REGATULUI UNIT**, nr. 5493/72, 7 decembrie 1976, § 49; **GLIMMERVEEN și HAGENBEEK împotriva OLANDEI**, 8348/78 și 8406/78, 11 octombrie 1979); astfel, libertatea de exprimare nu protejează expresii care, în mod gratuit, offensează alții sau care reprezintă o ingerință în drepturile lor, care nu contribuie la nici o formă de dezbateră publică capabilă de a duce la un progres al relațiilor umane (**OTTO-PREMIINGER-INSTITUTE împotriva AUSTRIEI**, nr. 13470/87, 20 septembrie 1994, § 49; **WINGROVE împotriva REGATULUI UNIT**, nr. 19/1995/525/611, 25 noiembrie 1996, § 52; **GÜNDÜZ împotriva TURCIEI**, nr. 35071/97, 4 decembrie 2003, § 37).

5.15. **Decizia nr. 62 din 18.01.2007 a Curții Constituționale** consideră că dreptul la demnitate este una dintre valorile supreme, iar lezarea acestui drept poate fi sancționată chiar și penal: „*Obiectul juridic al infracțiunilor de insultă și calomnie, prevăzute de art. 205 și, respectiv, art. 206 din Codul penal, îl constituie demnitatea persoanei, reputația și onoarea acesteia. Subiectul activ al infracțiunilor analizate este necircumstanțiat, iar săvârșirea lor se poate produce direct, prin viu grai, prin texte publicate în presa scrisă sau prin mijloacele de comunicare audiovizuale. Indiferent de modul în care sunt comise și de calitatea persoanelor care le comit — simpli cetățeni, oameni politici, ziariști etc. —, faptele care formează conținutul acestor infracțiuni lezează grav personalitatea umană, demnitatea, onoarea și reputația celor astfel agresați. Dacă asemenea fapte nu ar fi descurajate prin mijloacele dreptului penal, ele ar conduce la reacția de facto a celor ofensați și la conflicte permanente, de natură să facă imposibilă conviețuirea socială, care presupune respect față de fiecare membru al colectivității și prețuirea în justa măsură a reputației fiecăruia. De aceea, valorile menționate de Codul penal, au statut constituțional, demnitatea omului fiind consacrată prin art.1 alin.(3) din Constituția României ca una dintre valorile supreme.*”

5.16. În consecință afirmațiile reclamatului nu sunt protejate de libertatea de exprimare.

5.17. Conform art. 26 alin. 1, la **O.G. nr. 137/2000**, „*Contravențiunile prevăzute la art. 2 alin. (5) și (7), art. 5-8, art. 10, art. 11 alin. (1), (3) și (6), art. 12, art. 13 alin. (1), art. 14 și 15 se sancționează cu amendă de la 400 lei la 4.000 lei, dacă discriminarea vizează o persoana fizică, respectiv cu amendă de*

la 600 lei la 8.000 lei, dacă discriminarea vizează un grup de persoane sau o comunitate.”

5.18. Colegiul director a decis aplicarea amenzii contravenționale în valoare de 600 lei.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, republicată, cu unanimitatea membrilor prezenți la ședință

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Admite excepția de tardivitate față de faptele reclamatului anterioare datei de 30.01.2012, conform art. 20 alin. 1 al **O.G. nr. 137/2000**;

2. Afirmația „femeile cu balcoane scoase care îl slujesc pe Satana” reprezintă o discriminare conform art. 2 alin. 1 coroborat cu art. 15 al **O.G. nr. 137/2000**;

3. Aplicarea amenzii contravenționale în valoare de 600 lei față de reclamatul G B.

4. Clasarea dosarului;

5. O copie a prezentei hotărâri se va comunica părților și Administrației Finanțelor Publice sector 1 București pentru plata amenzii.

VI. Modalitatea de plată a amenzii: Amenda se va achita la Administrația Finanțelor Publice Sector 1 (Trezoreria sector 1 București), dovada plății se va trimite către C.N.C.D. în termen de 15 zile de la rămânerea definitivă a hotărârii. În caz contrar C.N.C.D. va lua măsurile legale necesare.

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată în termenul legal de 15 zile potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ** la instanța de contencios administrativ.

Membrii Colegiului director prezenți la ședință

ASZTALOS CSABA FERENC – Membru

BERTZI TEODORA – Membru

CAZACU IOANA LIANA – Membru

HALLER ISTVÁN – Membru

LAZĂR MARIA – Membru

STANCIU CLAUDIA SORINA – Membru

VASILE ALEXANDRU VASILE – Membru

Data redactării: 25.04.2013

Notă: Hotărârile emise de Colegiul director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, potrivit **O.G. nr 137/2000** și **Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.

Red.: H I